

Monumentnummer*: 515826

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijksmonument
Inschrijving register* 11 september 2000
Kadaster deel/nr 82848/155

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Dedemsvaart Hardenberg Overijssel

Locatiennaam Locatieomschrijving
Dedemsvaart

Kadastrale gemeente* Sectie* Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel
Avereest H 5314

Omschrijving**

Inleiding

Aan de noord-westrand van Dedemsvaart, langs de ringweg, staat een natte telescopische GASHOUDER. Deze is in 1932 gebouwd in opdracht van het gemeentelijk gasbedrijf Hoogeveen door N.V. Scheepswerf en Gashouderbouw Jonker en Stans uit Hendrik Ido Ambacht, in samenwerking met de scheepsbouwer H.B. Peters uit Dedemsvaart.

Het gas werd geleverd door het gasbedrijf van Hoogeveen.

Bij de gashouder staat een gasfitterswoning die van ondergeschikt belang is en buiten de bescherming valt.

Omschrijving

De gashouder met een inhoud van 700m³ en een diameter van 12 m bestaat uit een reservoir (klok) met eromheen een geklonken plaatstalen mantel waarop een geleidingsvakwerk is gezet met stijlen, schoren en een rondgang van profielstaal. De telescopische houder heeft onder de klok een rand (telescoop) van min of meer gelijke hoogte en diameter. Wanneer de houder gevuld is wordt de telescoop meegenomen naar boven langs de stijlen van het vakwerk, wat vergemakkelijkt wordt door geleiderollen. In deze stand is de leus "kookt op gas" zichtbaar.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

De klok en de telescoop zijn in water verzonken zodat het gas niet kan ontsnappen. De uitkragende rondgang met borstwering wordt door stalen schoren gedragen en is bereikbaar via een steile open trap. Bovenin het vakwerk zit een ladder die op de rondgang uitkomt.

Waardering

Gashouder van algemeen cultuur- en architectuurhistorisch en stedenbouwkundig belang:

- als rudiment van de voormalige methode van gaswinning en gasopslag
- als de oudste telescopische gashouder van Nederland
- vanwege de beeldbepalende ligging
- vanwege de gaafheid.

Hoofdcategorie

Boerderijen, molens en bedrijven

Subcategorie

Industrie

Functie

Nutsbedrijf